

Examenul de bacalaureat național 2021

Proba E. a)

Limba și literatura română

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

VIII Salazar: de la Santa Comba la Coimbra

În 1921, Oliveira Salazar era necunoscut. Numele lui nu circula nici în cercurile politice, nici în coloanele ziarelor de mare tiraj. Chiar la Coimbra, unde era profesor de economie politică și finanțe, nu se bucura de vreun mit special printre studenții celorlalte facultăți.

Într-un singur loc devenise Salazar de multă vreme celebru: în Santa Comba, satul său natal, pe malurile râului Dão. Acolo văzuse lumina zilei, la 28 aprilie 1889, fiu al lui Dom Antònio d'Oliveira și al Dinei Maria do Resgate. Tatăl avea o foarte modestă locuință în Santa Comba și își câștiga viața ca administrator; mama era o femeie pioasă, inteligentă și blândă. Antònio Oliveira era al patrulea copil. N-a cunoscut sărăcia, dar nici belșugul, în copilăria lui petrecută într-una din cele mai frumoase regiuni lusitane. Santa Comba, în apropiere de Vimieiro, se afla cam la 40 km la miazănoapte de Coimbra.

Salazar și revoluția în Portugalia

Sunt locuințe modeste, dar sănătoase, cu grădini și arbori roditori, căci întreg ținutul e mănăs. Șoseaua trece prin livezi de măslini și holde, nu prea departe de casa lui Salazar. Pe aici, verdele puternic, cu apele metalice, începe să domine peisajul. Au dispărut nuanțele palide din sud, verdele acela decolorat de soare, biruit de argilă și nisip după cele dintâi secete. Aici, văzduhul e mai dur, culorile mai precise. Se văd, în zare, spinările roșcate ale masivului Caramulo.

Se știu astăzi prea puține amănunte despre copilăria lui Oliveira Salazar. Dar nu e greu să ni-l închipuim crescând în casa aceea de oameni muncitori și cuviincioși, atât de aproape de pământ și de cer, petrecându-și zilele într-o cumpătată joacă – pentru că viitorul dictator a fost întotdeauna cumpătat –, nedespărțindu-se niciodată de verdeață, niciodată supărându-și părinții. Toate informațiile biografice pe care le avem la îndemână vorbesc de un Oliveira Salazar copil-model, înzestrat cu acele virtuți cu atât mai antipatice cu cât sunt mai precoc: blândețe, cumpătare, fiu-model, prieten-model. Micul Oliveira, cum spun unii biografi, ascunde în buzunare pâinea care i se cuvine, ca să o împartă sărmanilor din sat. Nu se ceartă niciodată cu ceilalți copii. Nu pierde nicio slujbă din Santa Madre.

Este, fără îndoială, un copil precoc – dar și un copil fericit. În casa părintească, trăiește o viață de calmă iubire și înțelegere, pe care nu o va uita niciodată. D. Antonio și Dona Maria sunt

oameni cu frica lui Dumnezeu, muncind din greu, dar fericiți unul lângă altul și fericiți să-și poată crește copiii cu prețul oricăror jertfe.

Mircea Eliade, *Jurnalul portughez și alte scrieri*, vol. II

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *iși câștiga viața*. **6 puncte**
2. Menționează numele regiunii unde Oliveira Salazar și-a petrecut copilăria, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează o caracteristică a locuințelor din regiunea descrisă de autorul textului, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care există foarte puține informații despre copilăria lui Salazar. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, portretul copilului Oliveira Salazar, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi *rolul familiei* în formarea viitorului adult, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Jurnal portughez și alte scrieri* de Mircea Eliade, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, perspectiva narativă identificată în fragmentul dat.

Ileana a făcut o cunună de pene cu coada dindărat și a pus-o pe nesimțite în capul lui Bujor. Bujor a simțit, dar se face a nu fi simțit, fiindcă-i place să vadă pe Ileana râzând. Toți râd cu hohot, râde mai ales Ileana. Bujor stă cu cununa pe cap, făcându-se a nu ști de ce râd ceilalți. Îi șade foarte poznaș. Marta deschide ușa: acumă râde și ea. Ileana, însă, văzându-i pe toți așa râzând de Bujor, însăși se oprește din râs, face o față ca și când ar fi răsturnat oala la foc și grăiește:

- *Dar prostule, nu vezi că de tine râd!?*

Ioan Slavici, *La crucea din sat*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui George Bacovia.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care permit încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;
- analiza a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2021

Proba E. a)

Limba și literatura română

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Se punctează orice formulare/modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

A. (30 de puncte)

1. indicarea sensului secvenței date (de exemplu: Secvența are sensul de *a-și câștiga existența, de a trăi după urma muncii de administrator* etc.) – 4 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct

6 puncte

2. menționarea numelui regiunii unde Oliveira Salazar și-a petrecut copilăria (de exemplu: Numele regiuni lusitane unde Oliveira Salazar și-a petrecut copilăria este Santa Comba, în apropiere de Vimieiro, la 40 km la miazănoapte de Coimbra.) – 4 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct

6 puncte

3. precizarea unei caracteristici a locuințelor din regiunea descrisă de autorul textului (de exemplu: modeste, dar sănătoase etc.) – 2 puncte; justificarea răspunsului cu o secvență din text (de exemplu: „Sunt locuințe modeste, dar sănătoase, cu grădini și arbori roditori, căci întreg ținutul e mănos.”) – 2 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct

6 puncte

4. explicarea motivului pentru care există foarte puține informații despre copilăria lui Salazar (de exemplu: Autorul textului constată că sursele biografice existente nu oferă informații suficiente pentru această perioadă din viața lui Salazar.) – 4 puncte; explicare nuanțată – 4 puncte; încercare de explicare – 2 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct

6 puncte

5. prezentarea portetului copilului Oliveira Salazar, așa cum reiese din textul dat (de exemplu: copil-model, înzestrat cu acele virtuți cu atât mai antipatice cu cât sunt mai precoci: blândețe, cumpătate, fiu-model, prieten-model, nu se ceartă niciodată cu ceilalți copii, nu pierde nicio slujbă din Santa Madre, un copil precoce, fericit etc.): prezentare adecvată și nuanțată – 4 puncte; abordare schematică, ezitantă – 2 puncte; încercare de prezentare – 1 punct

4 puncte

– respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct; corectitudinea exprimării, ortografie și punctuație – 1 punct

2 puncte

B. (20 de puncte)

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție

1 punct

- câte 2 puncte pentru enunțarea oricăror două argumente adecvate opiniei formulate: enunțare clară, în concordanță cu opinia formulată – 2 p.; încercare de enunțare – 1 p. **2 x 2 puncte = 4 puncte**
- câte 2 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăruia dintre cele două argumente enunțate: dezvoltare clară, nuanțată – 2 p.; încercare de dezvoltare, schematism – 1 p. **2 x 2 puncte = 4 puncte**
- valorificarea textului în dezvoltarea oricărui argument – 3 p./simpla citare a unor secvențe din text – 1 p.; raportarea la experiența personală sau culturală în dezvoltarea oricărui argument – 1 p. **3 puncte + 1 punct = 4 puncte**
- formularea unei concluzii pertinente **1 punct**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare: utilizare adecvată – 2 p.; utilizare parțial adecvată – 1 p. **2 puncte**
- respectarea normelor limbii literare (0–1 greșeli lexicale sau morfo-sintactice – 2 p.; 2 -3 greșeli – 1 punct; 4 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
- respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0–1 greșeli ortografice și de punctuație – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.) **1 punct**
- așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

- Prezentarea perspectivei narative din fragmentul dat **6 puncte**
- precizarea tipului de perspectivă narativă: perspectivă obiectivă – 2 puncte
 - evidențierea perspectivei narative indicate, de exemplu: omnisciența narativă, relatarea la persoana a III-a etc.
 - prezentare adecvată și nuanțată, prin ilustrare cu exemple din fragmentul dat – 4 puncte
 - prezentare ezitantă, prin raportare la fragmentul dat – 2 puncte
 - încercare de valorificare a fragmentului – 1 punct
 - utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct (0–1 greșeli ortografice – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte); punctuația – 1 punct (0–1 greșeli de punctuație – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **4 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Conținut – 18 puncte

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică **6 puncte**
- precizarea perioadei, a curentului cultural/literar sau a orientării tematice: 2 puncte

- numirea a două trăsături ale perioadei, ale curentului cultural/literar sau ale orientării tematiche precizate: 2 x 1 punct = 2 puncte
- evidențierea celor două trăsături, prin valorificarea textului: 2 x 1 punct = 2 puncte
- comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat **6 puncte**
 - precizarea temei: 2 puncte;
 - câte 2 puncte pentru comentarea oricăror două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic – 2 x 2 puncte = 4 puncte (comentarea adecvată – 2 puncte; încercare de comentare – 1 punct)
- câte 3 puncte pentru analiza oricăror două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales **2 x 3 puncte = 6 puncte**
 - analiza fiecărui element ales, justificând relevanța acestuia pentru textul poetic – 3 puncte;
 - abordarea schematică, fără justificarea relevanței – 1 punct

Redactare – 12 puncte

- existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere **1 punct**
- logica înlănțuirii ideilor **1 punct**
- abilități de analiză și de argumentare **3 puncte**
 - relație adecvată între idei, între idei și argumente, formulare de judecăți de valoare relevante – 3 puncte
 - relație parțial adecvată între idei, între idei și argumente, formulare de judecăți parțial relevante – 2 puncte
 - schematism – 1 punct
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată – 2 puncte; vocabular restrâns, monoton – 1 punct) **2 puncte**
- ortografia (0–1 erori – 2 puncte; 2 erori – 1 punct; 3 sau mai multe erori – 0 puncte) **2 puncte**
- punctuația (0–1 erori – 2 puncte; 2 erori – 1 punct; 3 sau mai multe erori – 0 puncte) **2 puncte**
- așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.